

HTTP://TUNGNX.COM

ĐẠI SỐ 11

PT LƯỢNG GIÁC BẬC NHẤT

$$A.SINX + B.COSX = C$$

<http://tungnx.com>

NGUYỄN XUÂN TÙNG

Maths9m

GIỚI THIỆU

Th.s: Nguyễn Xuân Tùng

Chuyên ngành Toán Ứng Dụng
Đại học Bách Khoa Hà Nội

Website: <http://tungnx.com>

Email: nxt245@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/XuanTunghg>

Facebook Page: **Maths9m** hoặc **Tungnx**

Youtube: **Maths9m** => <https://www.youtube.com/c/Maths9m>

Video mới **phát sóng** lúc **8h sáng** và **20h tối hàng ngày**

<http://tungnx.com>

ĐẠI SỐ & GT 11

1. Lượng giác

2. Tổ hợp & Xác suất

3. Dãy số, cấp số cộng, cấp số nhân

4. Giới hạn

5. Đạo hàm

CHƯƠNG 1 - ĐẠI SỐ 11

1. Hàm số lượng giác

2. Phương trình lượng giác

3. Các phương pháp giải PT LG

4. Bất phương trình lượng giác

5. Hệ phương trình lượng giác

PHƯƠNG TRÌNH LƯỢNG GIÁC

1. Công thức lượng giác

2. Phương trình lượng giác thường gặp

3. Các phương pháp giải PTLG

4. Hệ phương trình lượng giác

5. Bất phương trình lượng giác

PTLG THƯỜNG GẶP

1. PT bậc nhất đối với 1 hàm LG
2. PT bậc nhất theo $\sin x$, $\cos x$
3. PT bậc 2 đối với 1 hàm LG
4. PT bậc 2 đối với $\sin x$, $\cos x$
5. PT thuần nhất theo $\sin x$, $\cos x$
6. Một số dạng PT khác

<http://tungnx.com>

LƯỢNG GIÁC - TOÁN LỚP 11

KIẾN THỨC CẦN NHỚ

$$\text{Dạng: } a.\sin x + b.\cos x = c \quad (1)$$

Cách 1:

- Chia hai vế phương trình cho $\sqrt{a^2 + b^2}$ ta được:

$$(1) \Leftrightarrow \frac{a}{\sqrt{a^2 + b^2}} \sin x + \frac{b}{\sqrt{a^2 + b^2}} \cos x = \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

- Đặt: $\sin \alpha = \frac{a}{\sqrt{a^2 + b^2}}$, $\cos \alpha = \frac{b}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ ($\alpha \in [0, 2\pi]$)

$$(1) \text{ trở thành: } \sin \alpha . \sin x + \cos \alpha . \cos x = \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

$$\Leftrightarrow \cos(x - \alpha) = \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \cos \beta \quad (2)$$

- Điều kiện để phương trình (2) có nghiệm là:

$$\left| \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}} \right| \leq 1 \Leftrightarrow a^2 + b^2 \geq c^2.$$

- (2) $\Leftrightarrow x = \alpha \pm \beta + k2\pi \quad (k \in \mathbb{Z})$

KIẾN THỨC CẦN NHỚ

$$\text{Dạng: } a.\sin x + b.\cos x = c \quad (1)$$

Cách 2:

a) Xét $x = \pi + k2\pi \Leftrightarrow \frac{x}{2} = \frac{\pi}{2} + k\pi$ có là nghiệm hay không?

b) Xét $x \neq \pi + k2\pi \Leftrightarrow \cos \frac{x}{2} \neq 0$.

Đặt: $t = \tan \frac{x}{2}$, thay $\sin x = \frac{2t}{1+t^2}$, $\cos x = \frac{1-t^2}{1+t^2}$, ta được phương trình bậc hai theo t :

$$(b+c)t^2 - 2at + c - b = 0 \quad (3)$$

Vì $x \neq \pi + k2\pi \Leftrightarrow b+c \neq 0$, nên (3) có nghiệm khi:

$$\Delta' = a^2 - (c^2 - b^2) \geq 0 \Leftrightarrow a^2 + b^2 \geq c^2.$$

Giải (3), với mỗi nghiệm t_0 , ta có phương trình: $\tan \frac{x}{2} = t_0$.

KIẾN THỨC CẦN NHỚ

$$\text{Dạng: } a.\sin x + b.\cos x = c \quad (1)$$

Ghi chú:

- 1) Cách 2 thường dùng để giải và biện luận.
- 2) Cho dù cách 1 hay cách 2 thì điều kiện để phương trình có nghiệm: $a^2 + b^2 \geq c^2$.
- 3) Bất đẳng thức B.C.S:

$$|y| = |a.\sin x + b.\cos x| \leq \sqrt{a^2 + b^2} \cdot \sqrt{\sin^2 x + \cos^2 x} = \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$\Leftrightarrow \min y = -\sqrt{a^2 + b^2} \text{ và } \max y = \sqrt{a^2 + b^2} \Leftrightarrow \frac{\sin x}{a} = \frac{\cos x}{b} \Leftrightarrow \tan x = \frac{a}{b}$$

VÍ DỤ MINH HỌA

Ví dụ 1. Giải phương trình

a) $\sin x + 2 \cos x = 5$;   b) $\sin x - \sqrt{3} \cos x = 1$;   c) $5 \cos x + 3 \sin x = 4\sqrt{2}$.

Ví dụ 2. Tìm nghiệm của phương trình $\cos 7x - \sqrt{3} \sin 7x = -\sqrt{2} (*)$ thỏa mãn điều kiện $\frac{2\pi}{5} < x < \frac{6\pi}{7}$.

Ví dụ 7. Xác định m để phương trình $\sqrt{2} \sin x + m \cos x = m - \sqrt{2} (*)$ có nghiệm.

BÀI TẬP VỀ NHÀ

Bài 1. Giải các phương trình sau:

1) $\cos x + \sqrt{3} \sin x = \sqrt{2}$

3) $\sqrt{3} \cos 3x + \sin 3x = \sqrt{2}$

5) $\sqrt{3} \sin 2x + \sin\left(\frac{\pi}{2} + 2x\right) = 1$

2) $\sin x + \cos x = \frac{\sqrt{6}}{2}$

4) $\sin x + \cos x = \sqrt{2} \sin 5x$

6) $(\sqrt{3} - 1) \sin x - (\sqrt{3} + 1) \cos x + \sqrt{3} - 1 = 0$

Bài 2. Giải các phương trình sau:

1) $2 \sin^2 x + \sqrt{3} \sin 2x = 3$

3) $8 \cos x = \frac{\sqrt{3}}{\sin x} + \frac{1}{\cos x}$

5) $\sin 5x + \cos 5x = \sqrt{2} \cos 13x$

7) $\sin 8x - \cos 6x = \sqrt{3}(\sin 6x + \cos 8x)$

2) $\sin 8x - \cos 6x = \sqrt{3}(\sin 6x + \cos 8x)$

4) $\cos x - \sqrt{3} \sin x = 2 \cos\left(\frac{\pi}{3} - x\right)$

6) $\cos 7x - \sin 5x = \sqrt{3}(\cos 5x - \sin 7x)$

Bài 3. Giải các phương trình sau:

1) $(3 \cos x - 4 \sin x - 6)^2 + 2 + 3(3 \cos x - 4 \sin x - 6) = 0$

2) $(4 \sin x - 5 \cos x)^2 - 13(4 \sin x - 5 \cos x) + 42 = 0$

3) $12 \cos x + 5 \sin x + \frac{5}{12 \cos x + 5 \sin x + 14} + 8 = 0$

BÀI TẬP VỀ NHÀ

⇨ **Bài 9.** Giải các phương trình sau:

a) $\cos x - \sqrt{3} \sin x = 1$

c) $\sqrt{3} \cos x - \sin x = 0$

b) $\sqrt{3} \sin x + \cos x = \sqrt{2}$

d) $\sin 3x - \sqrt{3} \cos 3x = 2 \sin 4x$

⇨ **Bài 10.** Giải các phương trình sau

a) $\cos(\pi - 2x) - \cos\left(2x + \frac{\pi}{2}\right) = \sqrt{2};$

b) $\sqrt{3} \cos 2x + \sin 2x + 2 \sin\left(2x - \frac{\pi}{6}\right) = 2\sqrt{2};$

c) $\sin x - \sqrt{2} \cos 3x = \sqrt{3} \cos x + \sqrt{2} \sin 3x;$

d) $\cos 7x \cos 5x - \sqrt{3} \sin 2x = -\sin 5x \sin 7x.$

⇨ **Bài 11.** Giải các phương trình sau:

a) $\sin x - \sqrt{3} \cos x = 2 \sin 5x$

b) $\sqrt{3} \sin 2x + 2 \sin^2 x = 2$

c) $\sqrt{3} \cos 5x - 2 \sin 3x \cos 2x - \sin x = 0$

d) $\cos 7x \cos 5x - \sqrt{3} \sin 2x = 1 - \sin 7x \sin 5x$

LƯU Ý

- Ghi nhớ điều kiện để pt có nghiệm
- Ghi nhớ các phương trình lượng giác cơ bản
- Sử dụng linh hoạt các công thức lượng giác

Great!

Hãy Đăng ký (**Subscribe**) kênh Youtube **Maths9m** để nhận được thông báo về bài giảng mới nhất!

Video mới **phát sóng** lúc **8h sáng**
và **20h tối hàng ngày**

<http://tungnx.com>

